

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Volvminibvs Comprehensvs

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. I. Prima dos corporis gloriosi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](#)

getur, quatuor dores seu ornamenta recipiet, a
tempore impassibilitatem, agibilitatem, clarita-
tem, & subtilitatem, ut fiat dignum habitacu-
lum anime gloriose, & Deo deponitae. Sicut
enim (inquit S. Doctor 4. contra gentes cap. 86.)
anima hominis elevabitur ad gloriam spirituum cae-
lestium, ut Deum per essentiam videat.... ita ejus
corpus sublimabitur ad proprietates celestium corpo-
rum, inquantum erit clarum, impassibile, absque
difficultate & labore mobile, & perfectissime suam for-
mam perficit. Unde Paulus i. ad Corinth. 15. Se-
minatur corpus nostrum in corruptione, surget in incor-
ruptionem: seminatur in ignobilitate, surget in gloria:
seminatur in infirmitate, surget in virtute: seminatur
corpus animale, surget corpus spirituale. Id est, corpus
nostrum in hac vita est obnoxium corruptionis &
morti, committiturque sepulture, ut semen co-
minxit agro: sed resurgit incorruptibile, im-
passibile, clarum, agile, & subtile, ac perfecte
subiectum spiritui, & quasi ad conditionem spi-
ritus elevatum: tunc enim (inquit idem Apo-
stolus ad Philip. 3.) Christus reformabit corpus
humilitatis nostra configuratum corpori claritatis
sue: id est, efficiet corpora nostra similia cor-
pori suo glorioso, & iisdem donibus & perfe-
ctionibus illa dotabit, quibus in resurrectione
principio ornatus. Unde praeclarè Leo Papa ho-
mil. de Transigur. ait: In illo Christi mysterio spes
iustitiae fundabatur, ut totum agnosceret quā esset
summatione donandum, & ejus honoris con-
fervum sibi membra promitterent, qui in capite
præfusserent.

S. I.

Prima dos corporis gloriofi.

DPRIMA DOS CORPORA GLORIOSA EST IMPASSIBILITAS,
qua non solum mortem & corruptionem,
sed etiam omnem dolorem & passionem laxi-
vam seu corruptivam excludit: unde corpora
damnatorum, quamvis futura sint incorruptibilia
& perpetua, non tamen impassibilia, quia non
erunt experientia passionis nocivæ, sed acerbissi-
mos secundum omnes sensus patientur dolores.
Dixi autem passionis laxivam seu corruptivam: quia dos
impassibilitatis non excludet passionem perfe-
ctivam, qualis est receptio aethorium immanen-
tium, sensitivarum & accidentium omnium
periclitantium, sed solum passionem laxivam &
corruptivam, secundum quam alteratur subje-
ctum & male disponitur.

Si autem quæras unde dos illa in corporibus
gloriosis provenier? Respondeo cum D. Thoma
in 4. dist. 44. qu. 2. art. 1. illam ex plena & per-
fecta subiectione corporis ad animam, tanquam
a prima rapice, orituram. Sicut enim corrupti-
bilitas in corporibus sublunariis ortum habet
ex imperfecto dominio formæ in materiam, ac
non plena subiectione materiæ ad formam;
quomodo dixit Philosophus i. Physic. cap.
ultimo, Materiam non satiatam formam machinare
maluerunt; quia nimis dum formam eam com-
plete non actuat, nec totum ejus appetitum ex-
plet, ipsa materia dat locum alterationibus &
dispositionibus pro introductione formæ con-
trarie: converso autem corpora cœlestia ideo
sunt incorruptibilia, quia forma totaliter do-
minatur materiæ, totaliterque illam ad suum
esse trahit, ut expletat totum ejus appetitum,
ne relinquit famelicum alterius formæ, sic-

A que materia non dat locum alterationis corrup-
tivæ introducenti dispositiones ad eam for-
mam: ita pariter, quod corpus nostrum in natu-
ra sua corruptibile, redditur incorruptibile, pro-
venire debet ex dominio anime supra ipsum,
seu ex plena subiectione ipsius ad animam, quæ
sunt, ut materiæ potentialitas & appetitus ita
maneant expiata, aut saltem cohibita & ligata
ad ipsam formam seu animam, ut nulli altera-
tioni vel dispositioni ad aliam locum aperiant,
aut relinquant.

§. II.

Secunda dos corporis gloriofi.

CECUNDA DOS CORPORA GLORIOSA DICITUR SUBTILI-
TAS: cuius præcipuus effectus erit, corpus
gloriosum ab omnitem rei & labi concretione &
crassitie redire liberum, ipsumque, alioquin
animale & terrestre, efficere quasi celeste &
spirituale, juxta illud Apostoli i. ad Corinth.
15. Seminatur corpus animale, surget corpus spiri-
tale. Non quidem quod post resurrectionem
corpus mutandu[m] sit in spiritum, ut quidam
hæretici olim dicebant, quorum meminit Au-
gustinus i. 3. de civit. cap. 20. vel quia æri aut
vento simile erit, ut somniabat olim Eutychius
Patriarcha Constantinopolitanus, sicut reterit
D. Gregorius i. 4. moral. cap. 29. & ultimo: sed
quia erit spiritu perfecte subiectum, & quasi
ad conditionem spiritus elevatum, ut supra di-
ximus.

Quod ut magis percipiatur, adverendum
est quod anima rationalis & dicitur anima, &
vocatur spiritus: primum convenit illi, inquantum
informat corpus in ordine ad actiones vita-
les omnino materia es, sicut sunt operationes
partis vegetativa, generatio, nutritio, augmenta-
tio, &c. in quo coheredit cum ceteris formis
vitalibus materia immersis: posteriorius vero con-
venit illi, inquantum haber assinitatem cum
intelligentiis & substantiis separatis. Quia igitur
tum in resurrectione anima non exercet per
corpus, nisi operationes aliquo modò spiritua-
les, & valde elevatas super materiam, cessa-
bitque ab operationibus partis vegetativa, pu-
re materialibus & animalibus; ut et illud Apostoli
i. ad Corinth. 6. Esca ventri, & venter esci:
Deus autem & hunc & illas defruet: id est, post re-
surrectionem nullus erit escarum & ciborum
usus, nullum ventris in illis digerendis officium;
ideo dicetur illud informare, non tam ut anima,
id est, ut animalis forma, quam ut spiritus &
intelligentia; & corpus sic informatum, tunc
non dicetur animale & terreste, sed subtile &
spirituale.

In hoc convenient omnes Authores: sed
difficultas & controversia est, an dos subti-
litatis non solum hunc effectum tribuere de-
beat corpori gloriofo; sed etiam vim & fa-
cultatem penetrandi omnia alia corpora, seu
esse penetrative in quolibet alio corpore quan-
tumvis solidi, illi communicare? Partem affir-
mativam tenent plures ex Recensioribus, qui
pro hac sententia citant Scotum, D. Bonaven-
turam, & alios: eamque probantum ex ery-
mologia nominis; nam subtile significare vi-
deretur penetrabile, seu penetrativum, & ideo
subtile vocamus intellectum, vel visum, qui
objectum usque ad intimam penetrat: tunc
etiam